

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА

(СИЛАБУС)

ОК10. ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

(номер ОК відповідно доОПП)

(вид практики)

Реалізується в межах освітньо-професійної програми «ТУРИЗМ»
(назва)

за спеціальністю: ІЗ «Туризм та рекреація»
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти
(рівень ВО, назва рівня ВО)

Розробники:

[підпис] Олександр КОВАЛЕНКО, к.пед.н., доцент

[підпис] Володимир ОНОПРИЄНКО, д.пед.н., професор

[підпис] Лариса ЄПІК, к.і.н., доцент

[підпис] Анна НОВІКОВА, к.с.-г.н., ст. викладач

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	Протокол 16 від 09.06.2026 р.	
	Завідувач кафедри <u>[підпис]</u>	<u>Олександр КОВАЛЕНКО</u> (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

[підпис]
(підпис)

Лариса ЄПІК
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

[підпис]
(підпис)

Наталія БОЛГОВА
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Ольга СЕРЕДА

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Лідія ДЯЧЕНКО
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

[підпис]
(підпис)

Марія Тараненко
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 29.06 2026 р.

СНАУ, 2026 рік

[підпис] Сергій І.В.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Виробнича (переддипломна) практика				
2.	Факультет/ кафедра	Факультет харчових технологій, Кафедра туризму				
3.	Статус ОК	Обов'язковий				
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для обов'язкових ОК	Освітньо-професійна програма «Туризм». Другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю ІЗ «Туризм та рекреація». Кваліфікація: відсутня				
5.	Рівень НРК	7 рівень				
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна: 2 семестр, 10 тижнів Заочна: 2 семестр, 10 тижнів				
7.	Кількість кредитів ЄКТС	10 кредитів (300 годин)				
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна		Самостійна робота		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	Денна	Заочна
		-	-	-	-	-
9.	Мова навчання	українська				
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.пед.н., доцент Коваленко О. В.; д.п.н., професор Онопрієнко В. П.; к.і.н., доцент Єпик Л. І.; к.с.-г.н., ст. викладач Новікова А. В.				
10.1	Контактна інформація	Ауд. 211е (кафедра туризму). Понеділок з 13.00 до 16.00 год.				
11.	Загальний опис освітнього компонента	Проходження виробничої практики є важливою формою навчання студентів-магістрантів, яка покликана закріпити одержані теоретичні знання, застосувати їх на практиці, сформувати у майбутнього фахівця сфери туризму професійні вміння та навички самостійно вирішувати виробничі питання, повніше розкрити індивідуальні здібності студентів, виховати потребу поповнювати свої знання та творчо їх використовувати.				
12.	Мета освітнього компонента	Головною метою ОК10, який має назву Виробнича (переддипломна) практика, є: поглиблення та закріплення студентами-магістрантами теоретичних знань і набуття необхідних практичних навичок й досвіду роботи в галузі управлінської, планово-економічної, маркетингово- рекламної діяльності, опанування організаційно- технологічними процесами, що відбуваються на туристичних підприємствах і установах; набуття професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретних ситуацій, що виникають на попередньо вказаних підприємствах й установах в сучасних умовах.				
13.	Передумови вивчення ОК:	Освітній компонент базується на дисциплінах: «Методологія та організація наукових досліджень в туризмі»;				
13.1	Зв'язок з іншими освітніми	«Цифрові та інформаційні технології в туристичному бізнесі»;				

	компонентами ОП	«Туризмологія та рекреалогія»; «Інноваційні технології сфери туризму та рекреації»; «Ринок туристичних послуг»; «Управління проєктами та якістю в туризмі»; «Політика сталого розвитку туризму в Україні та світі».
13.2	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Вимоги до бази практики: - наявність структур, що відповідають ОПП «Туризм»; - можливість надати практикантам на час практики робочі місця; - надання права користування технічною, економічною та іншою документацією, потрібною для виконання програми практики; - можливість подальшого працевлаштування випускників (на загальних підставах за наявності вакансій); - наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовують у галузі.
14.	Політика академічної доброчесності	У випадку, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У випадку списування – повторне складання відповідного завдання. У випадку використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6057

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється РНД
	ПРН ₂	ПРН ₃	ПРН ₇	ПРН ₉	ПРН ₁₀	
ДРН 1. Демонструвати спеціалізовані уміння й навички збирання, систематизації та критичного аналізу емпіричних даних безпосередньо на базі практики, самостійно розв'язуючи комплексні проблеми для розробки нових знань, методик або процедур у сфері туризму і рекреації.	x					Підготувати і захистити звіт з практики у відповідності до вимог та положень університету.
ДРН 2. Інтегрувати й практично застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення (зокрема CRM-системи, аналітичні платформи, ГІС) та методи дослідницької чи інноваційної діяльності для розв'язання складних прикладних задач у туризмі.		x				
ДРН 3. Організовувати професійну співпрацю зі стейкхолдерами (органами влади, бізнесом, громадами) та розробляти дієві механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку на засадах соціальної, корпоративної та етичної відповідальності.			x			
ДРН 4. Розробляти прикладні проєкти у сфері туризму та рекреації (зокрема в межах магістерського дослідження), приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо їх реалізації з урахуванням критеріїв економічної, соціальної й екологічної ефективності, а також суворих стандартів якості та безпеки обслуговування.				x	x	

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми (практичної підготовки)	Розподіл в межах загального бюджету часу (днів)		Рекомендована література
	денна	заочна	
Тема 1. Загальна управлінська характеристики установи – об’єкта дослідження	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 2. Характеристика системи адміністративного менеджменту установи	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 3. Характеристика управління операційною діяльністю установи	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 4. Характеристика логістичної системи установи	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 5. Характеристика фінансово-економічної діяльності установи	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 6. Характеристика маркетингової діяльності установи	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 7. Характеристика системи управління персоналом	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 8. Оцінка застосування сучасних інформаційних технологій в установі	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Тема 9. Характеристика інноваційної діяльності установи	5	5	Підручн./посібн.: 1-24. Метод. забезпечення: 1. Інші джерела: 1-11.
Оформлення звіту	5	5	Метод. забезпечення: 1.
Всього	50	50	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (СУМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ)

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці (щоденник з практики)	10 балів /10 %	1-й тиждень
2.	Виконання програми практики. Збирання матеріалу для написання звіту з виробничої (переддипломної) практики.	30 балів /30%	протягом практики
3.	Написання й оформлення звіту з практики. Вимоги до звіту з практики: Загальний обсяг складає до 20 сторінок формату А4. Поля слід залишати з чотирьох сторін аркушу: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5. Текст друкується на одній стороні аркушу. Сторінки роботи повинні бути пронумеровані (у правому верхньому кутку аркуша), нумерація наскрізна, починаючи з першої сторінки (на першій сторінці номер не ставиться). Аркуші роботи повинні бути зшиті.	35 балів / 35%	6-й тиждень
4.	Доповіді-презентації, відповіді та спільні обговорення	25 балів / 25%	6-й тиждень
	Всього	100 балів	

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ)

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Оформлення документів для проходження практики та інструктаж з техніки безпеки й охорони праці (щоденник з практики)	0 балів	1-7 балів	7-9 балів	10 балів
	Щоденник відсутній і наявність інших об'єктів контролю не враховуються. Виставляється загальна негативна оцінка за проходження практики.	Щоденник оформлений з порушенням установлених вимог, не містить передбаченої ним інформації (зокрема щодо змісту виконаних завдань).	Щоденник у цілому містить належну інформацію, однак оформлений з порушенням установлених вимог.	Щоденник оформлено належним чином, він містить повну інформацію про діяльність практиканта.
Виконання програми практики.	0 балів	1-15 балів	16-26 балів	27-30 балів
	Здобувач вищої освіти систематично порушував установлені терміни виконання завдань. Вимоги щодо програми практики не виконано.	Здобувач вищої освіти не дотримувався календарного плану проходження практики. При цьому більшість вимог виконано, але окремі пункти змісту практики відсутні або недостатньо розкрити.	Здобувач вищої освіти у цілому дотримувався календарного плану проходження практики, однак допускав відступи від рекомендацій, при цьому виконані усі вимоги програми практики.	Здобувач вищої освіти чітко дотримувався календарного плану проходження практики. Сумлінно та вчасно виконував усі вимоги програми практики. Ним запропоновано власне вирішення поставлених задач, продемонстровано активність, цілеспрямованість, креативність.
Написання й оформлення звіту з практики	0 балів	1-15 балів	16-29 балів	30-35 балів
	Звіт не відповідає встановленим вимогам щодо змісту, не містить належної інформації про зміст, форму організації діяльності, здійснюваної під час проходження практики, містить грубі змістові помилки.	Програму практики виконано на задовільному рівні, її результати висвітлено у звіті, який при цьому містить певні неточності або не містить важливої інформації, або мають місце інші суттєві зауваження до змісту звіту.	Звіт у цілому висвітлює необхідну інформацію, передбачену вимогами, містить високу позитивну оцінку керівника, однак наявні несуттєві зауваження. Зі змісту можна зробити висновок, що програму практики виконано повною мірою і належним чином.	Звіт містить усю необхідну інформацію щодо процесу організації та результатів проходження практики. Програму практики виконано повною мірою і належним чином.
Доповідь-презентація звіту з практики	0 балів	1-9 балів	10-20 балів	21-25 балів
	За наявності негативної характеристики керівника від бази практики або керівника від кафедри позитивна оцінка практики є неможливою. У випадку, якщо Здобувач вищої освіти не виконав програму практики хоча б за одним з етапів практики й одержав 0 балів за відповідний звіт, то бали, одержані за інші звіти, не враховуються, і виставляється загальна негативна оцінка за результатами проходження практики.	Здобувач вищої освіти не дає задовільних відповідей по суті поставлених запитань, не орієнтується у програмі практики або в окремих її частинах, або припускається грубих помилок, що дають змогу зробити висновок про невиконання або неналежне виконання програми практики, свідчать про відсутність реальних результатів практики і набутих практичних навичок та вмінь.	Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, переважно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики, однак у відповідях на запитання припускається окремих неточностей.	Здобувач вищої освіти демонструє належні знання, вільно орієнтується у змісті поданого звіту та в програмі практики в цілому, чим підтверджує її виконання; надає правильні й аргументовані відповіді на всі запитання з програми практики.

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (ФОРМАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ)

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок від керівників практики та здобувачів освіти.	Під час проходження виробничої (переддипломної) практики.
2	Перевірка та обговорення керівником і здобувачем освіти звіту з виробничої (переддипломної) практики.	Після завершення термінів виробничої (переддипломної) практики.
3	Усний зворотний зв'язок на звіт з практики.	Після захисту звіту з виробничої (переддипломної) практики.

ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ (ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ECTS)

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	Визначення*
A	90-100	відмінно	<i>відмінно</i> – відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
B	82-89	добре	<i>дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
C	75-81		<i>добре</i> – в цілому правильно виконана робота з незначною кількістю помилок
D	69-74	задовільно	<i>задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60-68		<i>достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	42-59	незадовільно з можливістю повторного складання	<i>незадовільно</i> – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
F	0-41	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	<i>незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

* *Примітка 5: при формі підсумкового контролю «залік» - 0-59 – не зараховано, 60-100 – зараховано*

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

Підручники, посібники:

1. Вишнеvsька О. О., Парфiненко А. Ю., Сiдоров В. I. Туристичне країнознавство : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 594 с.
2. Віндюк В. А., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М. Рекреалогія та курортна справа: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
3. Гаврилов В.П. Інформаційні системи і технології в туризмі : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. 168 с.
4. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. Друге видання, доповнене і допрацьоване. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2023. 248 с.
5. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2024. 304 с.
6. Григор'єв Ю. О. Туристичні ресурси України. Київ : «Знання», 2022. 352с.
7. Жарков Г. М. Правове забезпечення міжнародного туризму. Київ : Кондор, 2024. 486 с.
8. Івченко А. Міста України. Довідник. Київ : НВП «Картографія», 2025. 656 с.
9. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці : Книга ЧЧІ. 2023. 300 с.
10. Козловський О. Ю., Борисюк Б. В. Екологічний туризм : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2023. 202 с.
11. Кулиняк І. Я., Карий О. І., Прокопишин-Рашкевич Л. М., Огінок С. В., Бондаренко Ю. Г. Європейський досвід популяризації історичної спадщини та культурного туризму: навчальний посібник. Львів: Растр-7, 2023. 254 с.
12. Малахова С. М., Черепок О. О., Волох Н. Г. Курортологія та курорти України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. 105 с.
13. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навчальний посібник. Київ : Видавництво «ЦУЛ», 2024. 224 с.
14. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навчальний посібник. Київ : Видавництво «ЦУЛ», 2025. 184 с.
15. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство. Теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2024. 528 с.
16. Організація туризму: навч. посіб. /І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покоłodна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. Харків : ХНАМГ, 2023. 541 с.
17. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. Київ: Альтерпрес, 2022. 352 с.
18. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. Київ: Знання, 2024. 575 с.
19. Покоłodна М. М. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Покоłodна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 222 с.
20. Пономаренко В. І. Менеджмент закладів оздоровлення та відпочинку в рекреації. Київ: Денеб, 2023 416 с.
21. Правик Ю. М. Маркетинг туризму. Київ: Знання, 2022. 303 с.

22. Руденко В. П., Вацеба В. Я., Підгірна В. Н., Цепенда М. В. та ін. Менеджмент туристичної індустрії : підруч. у 3-х частинах. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2024. 504 с.

23. Рутинський М. Й. Замковий туризм в Україні. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 431 с.

24. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму. Екологічний туризм : підручник. Житомир, 2022. 252 с.

Методичне забезпечення:

25. Коваленко О. В., Єпик Л. І., Онопрієнко В. П., Дяченко Л. А., Новікова А. В. Програма виконання виробничої (переддипломної) практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» / редактор О. В. Коваленко. Суми, 2026. 38 с.

Інші джерела:

26. Ваш гід в законодавстві України / Законодавство України. URL: <http://kodeksy.com.ua/index.htm>

27. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995р. URL : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.

28. Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 11 лютого 2022 р.). / Редкол.: І. Патриляк (голова), М. Маркова, О. Рєєнт, В. Капелюшний, І. Ілієв, О. Гончаров, М. Казьмирчук, Р. Конта, А. Коцур, В. Пилипенко, Н. Терес. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 462 с.

29. Леоненко Н. А. Державне регулювання туристичної сфери: теорія, методологія, практика: монографія. Харків : НУЦЗУ, 2022. 324с.

30. Леоненко Н. А. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2023. 167 с.

31. Мельниченко О. А., Шведун В. О. Особливості розвитку індустрії туризму в Україні : монографія. Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2022. 153 с.

32. Невенченко А. І. Інфраструктура туризму : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. 95 с.

33. Суми. Запрошуємо до знайомства: Путівник / авт. тексту Д. В. Кудінов; ред. М. Л. Охрименко. Київ : Фолігрант, 2022. 160 с.

34. Туристична діяльність в Україні. Сайт Державної служби статистики України. URL:

http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tur.htm